

TEMATSKI INFORMATIVNI PREGLED V OKVIRU EVROPSKEGA SEMESTRA DAVČNA UREDITEV

1. UVOD

Čeprav se gospodarske razmere v zadnjem času izboljšujejo, se Evropska unija še vedno sooča s posledicami krize, vključno s pomanjkanjem naložb in vedno večjo neenakostjo. Zato številni državljani po vsej EU pozivajo, da je treba večjo pozornost nameniti socialni pravičnosti.

Pri oblikovanju pravične družbe in močnega gospodarstva ima osrednjo vlogo davčna ureditev. Ta lahko pomaga odpraviti neenakosti ne le s podporo družbeni giblivosti, temveč tudi z zniževanjem stopenj neenakosti pri tržnih dohodkih.

Enako lahko davčna politika pomembno vpliva na odločitve pri zaposlovanju, ravni naložb in pripravljenost podjetnikov za širitev¹, kar vse prinaša večjo rast.

Politike davčne ureditve se zato ocenjujejo na podlagi štirih prednostnih nalog, ki so:

- spodbujanje naložb,
- podpora zaposlovanju,
- zmanjševanje neenakosti,
- zagotovitev izpolnjevanja davčnih obveznosti.

V tem informativnem pregledu so prikazani izzivi v zvezi z davčno politiko, s katerimi se na teh področjih srečujejo države članice EU. Nato so prikazani vzvodi politik, ki lahko pomagajo pri

reševanju teh izzivov. Nazadnje je na podlagi sklopa kazalnikov in nedavnih davčnih reform proučeno trenutno stanje v zadevnih državah.

Ta informativni pregled pa ne zajema izogibanja davkom, saj je to vprašanje obravnavano v ločenem informativnem pregledu. Poleg tega bi bilo treba tu predstavljeno analizo brati v povezavi s tematskimi informativnimi pregledi o:

- raziskavah in inovacijah,
- delovni aktivnosti žensk,
- neprijavljenem delu,
- aktivnih politikah trga dela,
- neenakosti,
- socialni vključenosti,
- boju proti korupciji,
- stanovanjski politiki.

2. IZZIVI DAVČNE POLITIKE, S KATERIMI SE SPOPADAJO VLADE EU

2.1 Spodbujanje naložb

Med državami članicami EU so velike razlike v stopnjah skupne obdavčitve.

V letu 2017 naj bi se ocenjeni delež davkov v razmerju do BDP² v EU-28 predvidoma gibal od 24,1 % na Irskem do 45,6 % na Danskem (graf 1).

V razlikah v skupni stopnji obdavčitve se dejansko kažejo razlike v družbenih preferencah za javne dobrine.

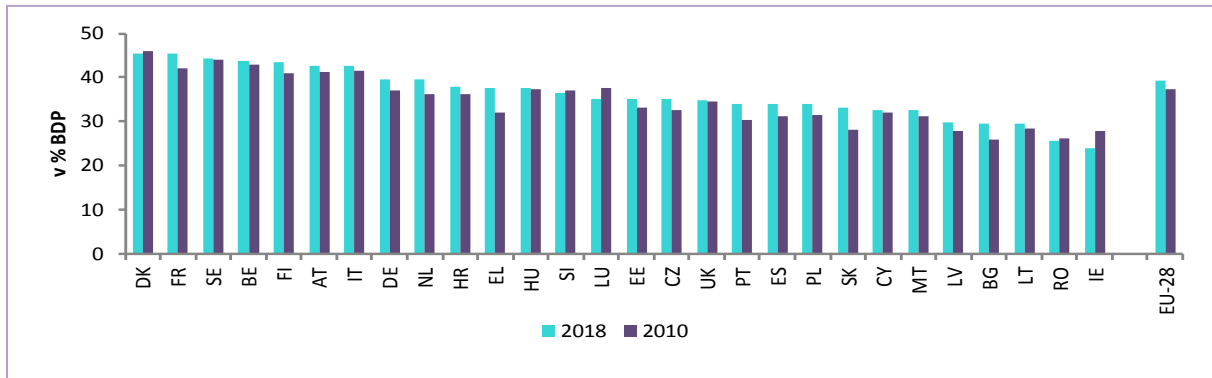
¹ Za več informacij o teh vprašanjih glej: Evropska komisija, „Tax Policies in the European Union: 2017 Survey“ (Davčne politike v Evropski uniji: raziskava za leto 2017), 2017, v pripravi.

² V to oceno so vključeni že plačani prispevki za socialno varnost, niso pa upoštevani prispevki, ki jih nekatere vlade pri javnih uslužbencih štejejo kot plačane tako, da jim jih pripišejo.

Za zdaj ni jasnih dokazov o vplivu skupne stopnje obdavčitve na gospodarsko rast. Bolje pa se razume, kako posamezne sestavine davčnega sistema vplivajo na

rast prek skupne factorske produktivnosti, rasti osnovnega kapitala ali ponudbe delovne sile.

Graf 1: Skupna davčna obremenitev v državah EU kot delež BDP v letih 2012 in 2018

Vir: Evropska komisija, AMECO.

Dobro je dokumentirano, da davki od dohodkov pravnih in fizičnih oseb vplivajo na rast in naložbe. Davki od dohodkov pravnih oseb vplivajo tako na lokacijo podjetij kot na domače in tuje neposredne naložbe.

Davčne stopnje, opredelitev davčne osnove in vidiki izpolnjevanja davčnih obveznosti so najpomembnejši dejavniki, ki določajo gospodarske učinke davčne ureditve. Na produktivne naložbe lahko vplivajo davčna obravnava različnih virov financiranja, zasnova davčnih spodbud in čas, ki ga podjetja namenijo izpolnjevanju davčnih obveznosti.

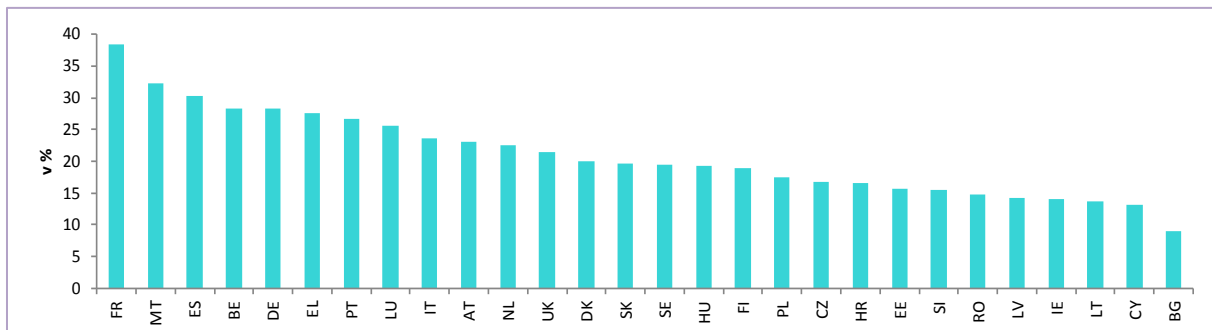
Zaradi razlik v davkih od dohodkov pravnih oseb lahko multinacionalke

prenesejo dobičke iz držav z visokimi davki v tiste z nizkimi davki.

Dejanske davčne stopnje zajemajo najrazličnejše dejavnike, ki presegajo zakonsko določene davke od dohodkov pravnih oseb, kot so elementi davčne osnove, vir financiranja (dolg, zadržani dobiček ali nov lastniški kapital) ter sredstvo, v katero se vlaga (stroji, zgradbe, neopredmetena sredstva, zaloga in finančna sredstva).

Spodnji graf prikazuje razlike v dejanskih povprečnih stopnjah davkov od dohodkov pravnih oseb, ki segajo od 38,4 % v Franciji do 9 % v Bolgariji.

Graf 2: Dejanske povprečne stopnje davkov od dohodkov pravnih oseb v državah članicah EU v odstotkih, 2016

Vir: ZEW, Dejanske ravni obdavčitve z uporabo metodologije Devereux/Griffith: vmesno poročilo za leto 2016. Projekt za Evropsko komisijo, 2016.

Opomba: (1) Dejanska povprečna stopnja davka od dohodkov pravnih oseb pomeni davke, ki jih korporacije plačajo na inframejne naložbe, ki ustvarjajo dobiček nad običajnim donosom kapitala. (2) Da bi se upoštevala olajšava za lastniški kapital podjetij na Cipru ter v Belgiji in Italiji, se v modelu predpostavlja, da so stopnje teh olajšav enake tržni obrestni meri.

Na odločitve o večjih ali manjših naložbah vplivajo dejanske mejne davčne stopnje, tj. davčna obremenitev na zadnji evro, vložen v projekt, ki ravno dosega pokritost stroškov („mejna“ naložba).

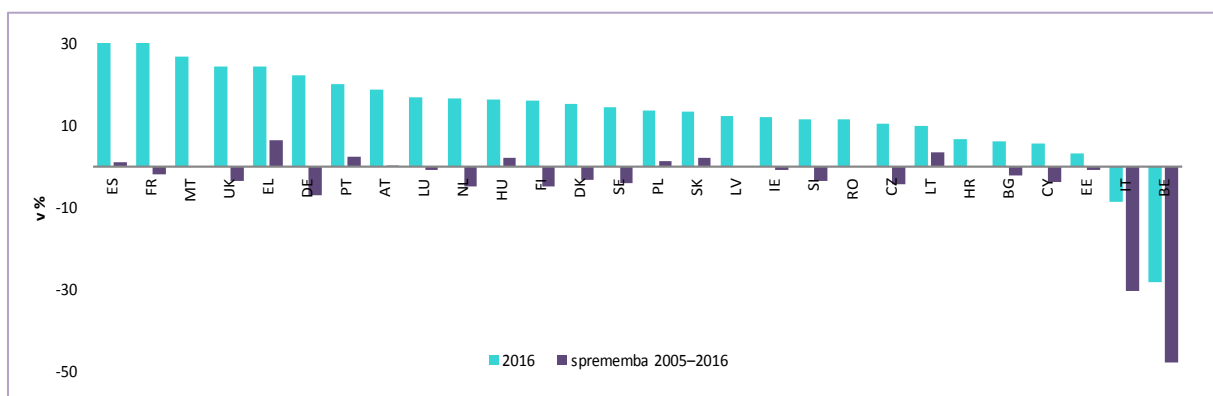
Čim nižja je dejanska mejna davčna stopnja, tem ugodnejši je za naložbe davčni sistem.

Za znižanje dejanske mejne davčne stopnje in zasnovo davčnega sistema, ki

podpira naložbe, so na voljo številni načini. Med njimi so:

- zagotavljanje hitrejših razporedov amortizacije ali takojšnjega obravnavanja kot odhodkov,
- zagotavljanje odbitnosti stroškov lastniškega kapitala,
- izboljšanje pogojev za prenos izgube,
- ponudba davčnih spodbud za raziskave in razvoj.

Graf 3: Dejanske mejne stopnje davka od dohodkov pravnih oseb v državah članicah EU v odstotkih, 2016

Vir: ZEW, *Dejanske ravni obdavčitve z uporabo metodologije Devereux/Griffith: vmesno poročilo za leto 2016, 2016. Projekt za Evropsko komisijo.*

Opombe: (1) Kazalnik temelji na modelu Devereux/Griffith. (2) Da bi se upoštevala olajšava za lastniški kapital podjetij na Cipru ter v Belgiji in Italiji, se v modelu predpostavlja, da so stopnje teh olajšav enake tržni obrestni meri.

2.2 Podpora ustvarjanju delovnih mest in zaposlovanju

Davčne obremenitve dela vplivajo tako na odločitve posameznikov, ali in koliko naj delajo (ponudba delovne sile), kot na odločitve delodajalcev o najemanju delavcev, saj se zaradi njih zvišujejo stroški dela (povpraševanje po delovni sili)³. Ponudba delovne sile pri nekaterih skupinah prebivalstva (nizko

usposobljeni delavci, mladi, starejši in prejemniki drugega dohodka v gospodinjstvu) posebej občutljiva na davke in prispevke za socialno varnost⁴.

Spodnji graf prikazuje stopnjo zaposlenosti celotnega prebivalstva in ljudi z nizko izobrazbo. To lahko kaže, kje se država spopada z izzivom pri spodbujanju skupne zaposlenosti ali zaposlenosti določenih skupin.

Medtem ko so se v državah EU v zadnjih letih stopnje zaposlenosti izboljšale, se razmere med posameznimi državami

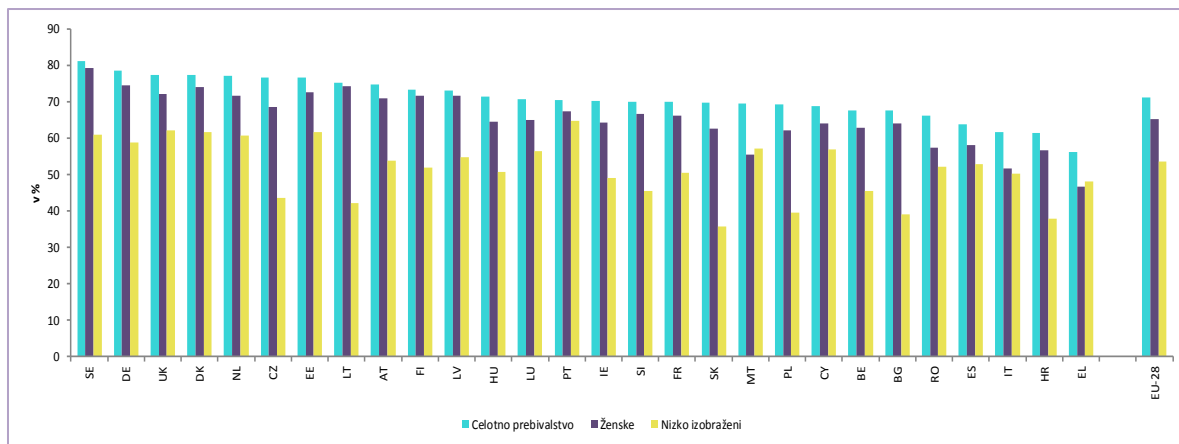
³ Te odločitve so hkrati odvisne od razpoložljivih socialnih prejemkov, prejetih ob odsotnosti s trga dela ali pri delu s krajšim delovnim časom. Za ostale dejavnike učinka davčnih sistemov ter sistemov socialnih prejemkov in nadomestil na ponudbo delovne sile glej različne kazalnike, ki so na voljo v skupni podatkovni zbirki Evropske komisije in OECD o kazalnikih davkov in socialnih prejemkov.

⁴ Glej npr. Costas Meghir in David Phillips, „Labour Supply and Taxes“ (Ponudba delovne sile in davki), v: Institute for Fiscal Studies (ur.), *The Mirrlees Review: „Dimensions of Tax Design“* (Razsežnosti zasnove davkov), Oxford University Press, 2010, str. 202–274.

razlikujejo. Enako se med državami razlikuje vrzel med stopnjo zaposlenosti ljudi z nizko izobrazbo in skupno zaposlenostjo.

Največjo vrzel med obema stopnjama ima Slovaška (33,9 odstotne točke), najmanjšo pa Portugalska (5,9 odstotne točke).

Graf 4: Stopnja zaposlenosti celotnega prebivalstva, žensk in nizko usposobljenih delavcev, 2016

Vir: Eurostat, 2017.

Opomba: (1) Starostna skupina je 20–64 let. (2) „Nizko izobraženi“ se nanaša na ravni 0–2 mednarodne standardne klasifikacije izobrazbe (ISCED). (3) Stopnja zaposlenosti žensk se uporablja kot merilo za prejemnike drugega dohodka v gospodinjstvu. Pri tem se priznava, da ni nujno, da so to res ženske. (4) Stopnja zaposlenosti se ne meri v ekvivalentih polnega delovnega časa.

Davčni primež pomeni sorazmerno razliko med stroški delavca za njegovega delodajalca in neto (denarnimi) dohodki zaposlenega.

Zato meri tako spodbude za delo (na strani ponudbe delovne sile) kot spodbude za zaposlovanje (na strani povpraševanja po delovni sili).

Med letoma 2010 in 2016 se je davčni primež za ljudi, ki zaslužijo 50 % povprečne plače, v EU povprečno zmanjšal. Vendar se v različnih državah giblje v različne smeri; v petnajstih državah se je povečal, v desetih pa zmanjšal.

Sestava davčnega primeža je kratkoročno pomembna, saj lahko njegove različne sestavine vplivajo bodisi na povpraševanje po delovni sili bodisi na njeno ponudbo.

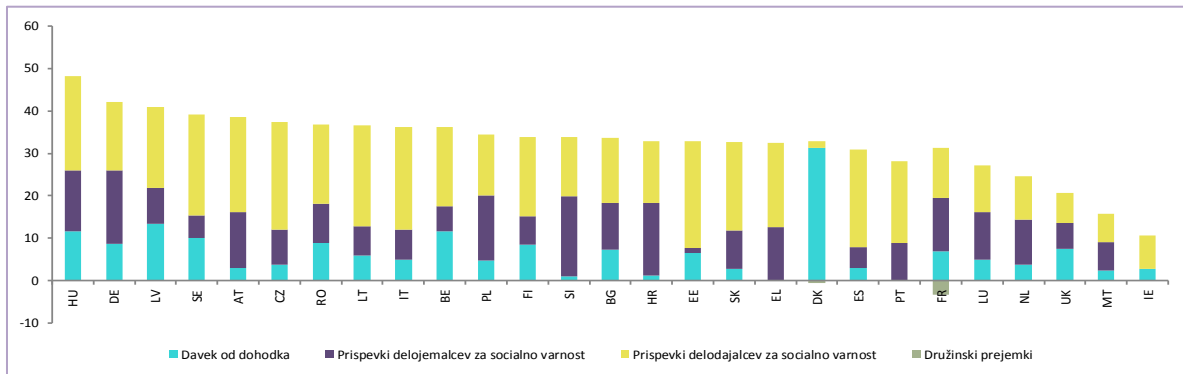
Na spodnjem grafu je davčni primež za posameznega delavca, ki zasluži povprečno plačo, razdeljen na posamezne sestavne dele:

- dohodnino,
- prispevke delodajalca za socialno varnost,
- prispevke delojemalca za socialno varnost,
- družinske prejemke⁵.

To prikazuje davčni primež za posameznega delavca, ki zasluži 50 % povprečne plače.

⁵ Družinski prejemki znižujejo skupni davčni primež v Franciji in na Danskem.

Graf 5: Sestava davčnega primeža za zaposlene z nizkimi dohodki v različnih državah EU, 2016

Vir: podatkovna zbirka Evropske komisije o kazalnikih davkov in socialnih prejemkov na podlagi modela davkov in socialnih prejemkov OECD, posodobljeno 10. aprila 2017.

Opombe: (1) Za Ciper novejši podatki niso na voljo. (2) Ker podatki veljajo za posamezne prejemnike dohodka brez otrok, ki prejemajo 50 % povprečne plače.

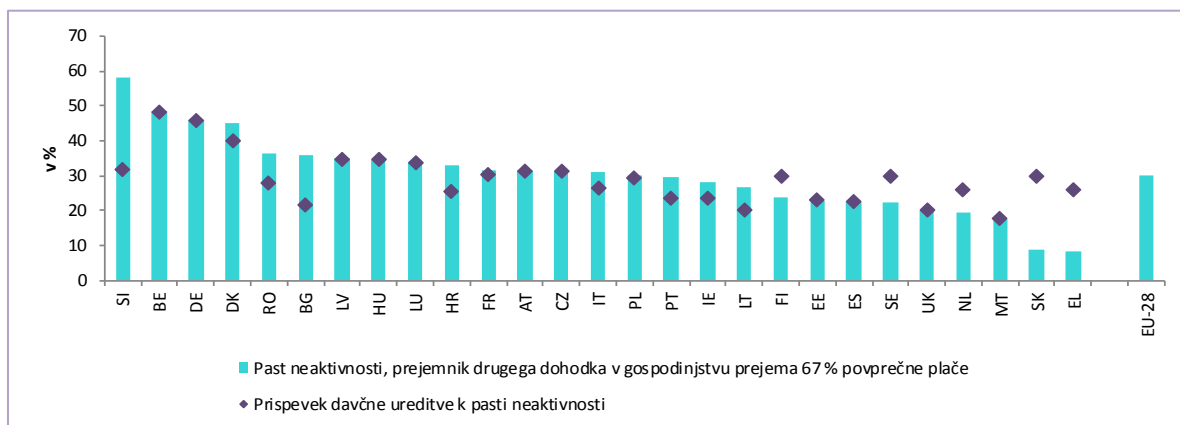
Značilnosti davčnega sistema, kot so prenosljivi **davčni dobropisi in stopnja skupne obdavčitve, lahko** poleg značilnosti sistema socialnih prejemkov, kot so odvzem socialnih prejemkov, vezanih na osebni prejemek, **prispevajo k visokim mejnim davčnim stopnjam za prejemnike drugega dohodka v gospodinjstvu, ki prehajajo iz neaktivnosti na trgu dela k delu ali katerih dohodki se povečujejo.**

Spodnji graf prikazuje past neaktivnosti za prejemnike drugega dohodka v gospodinjstvu v državah EU⁶. V večini držav davčna ureditev razmeroma veliko prispeva k pasti za prejemnike drugega dohodka v primerih, kjer drugi prejemnik dohodkov zasluži povprečno plačo.

Treba je opozoriti, da lahko na odločitve o vrnitvi na delo ali podaljšanju delovnega časa vplivajo drugi dejavniki, kot so razpoložljivost dostopnih in visokokakovostnih storitev formalnega varstva, vključno zlasti z varstvom otrok, ter dobro zasnovane politike usklajevanja poklicnega in zasebnega življenja.

⁶ Past neaktivnosti oziroma implicitni davek na vrnitev neaktivnih oseb na delo pomeni del dodatne bruto plače, ki se zmanjša zaradi davkov v primeru, ko se neaktivna oseba (ki ni upravičena do denarnega nadomestila za brezposelnost, je pa upravičena do socialne pomoči, vezane na dohodek) zaposli. Drugače rečeno, ta kazalnik meri finančne spodbude za prehod od neaktivnosti (in socialne pomoči) k zaposlenosti.

Graf 6: Past neaktivnosti za prejemnike drugega dohodka v gospodinjstvu v državah EU, 2015

Vir: podatkovna zbirka Evropske komisije o kazalnikih davkov in socialnih prejemkov na podlagi modela davkov in socialnih prejemkov OECD.

Opomba: (1) Podatki o pasti veljajo za prejemnika drugega dohodka v gospodinjstvu, ki prejme 67% povprečne plače, v družini z dvema prejemnikoma dohodkov in dvema otrokoma; glavni prejemnik dohodkov prejema povprečno plačo. (2) „Prispevek davčne ureditve“ se nanaša na prispevek davčne ureditve k pasti neaktivnosti, v odstotnih točkah (ostali dejavniki, ki prispevajo k pasti, so na primer odvzeti nadomestilo za brezposelnost, socialna pomoč in stanovanjski dodatek).

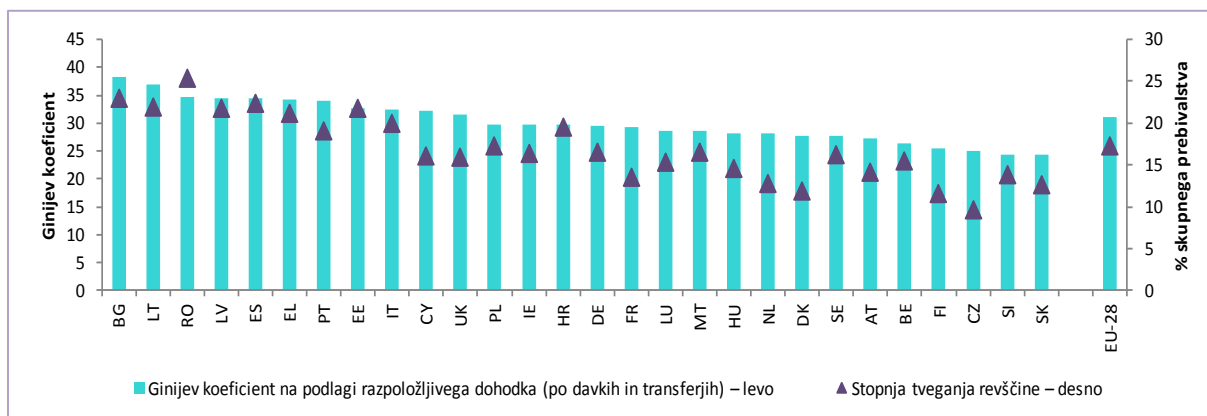
2.3 Odpravljanje neenakosti in spodbujanje družbene gibljivosti

Spodnji graf prikazuje **neenakost razpoložljivega dohodka** (po davkih in socialnih prejemkih) v skladu z Ginijevim koeficientom, in delež prebivalstva, ki mu grozi revščina, v različnih državah EU.

Čeprav ima EU enega najnaprednejših sistemov države blaginje na svetu, se še vedno pojavljajo primeri velikih neenakosti.

Litva, Romunija, Bolgarija, Latvija in Estonija kažejo najvišje ravni dohodkovne neenakosti po davkih in transferjih.

Graf 7: Stopnja dohodkovne neenakosti v državah EU, 2016

Vir: Eurostat, statistika o dohodku in življenjskih pogojih v EU (EU-SILC), 2016.

Opomba: (1) Navpična os: Ginijevi koeficienti. Lestvica obsega vrednosti od 0 do 100. Vrednost 0 ustreza popolni enakosti (enak dohodek za vse), vrednost 100 pa skrajni neenakosti (ves dohodek se dodeli samo eni osebi, vsi ostali pa nimajo nič). Pokojnine so vključene v socialne transferje. (2) Vodoravna os: stopnja tveganja revščine kot delež skupnega prebivalstva. Ta kazalnik dopolnjuje Ginijev koeficient, da bi zagotovil točnejšo sliko socialnih izzivov v državah EU. Prikazuje delež celotnega prebivalstva, ki prejema manj kot 60% povprečnega ekvivalentnega dohodka po socialnih transferjih. (3) Za IE, IT in LU podatki za leto 2016 niso na voljo, zato so bili uporabljeni podatki za leto 2015. (4) Povprečje EU-28 je izračunano kot aritmetično povprečje posameznih nacionalnih podatkov, uteženo glede na število prebivalcev.

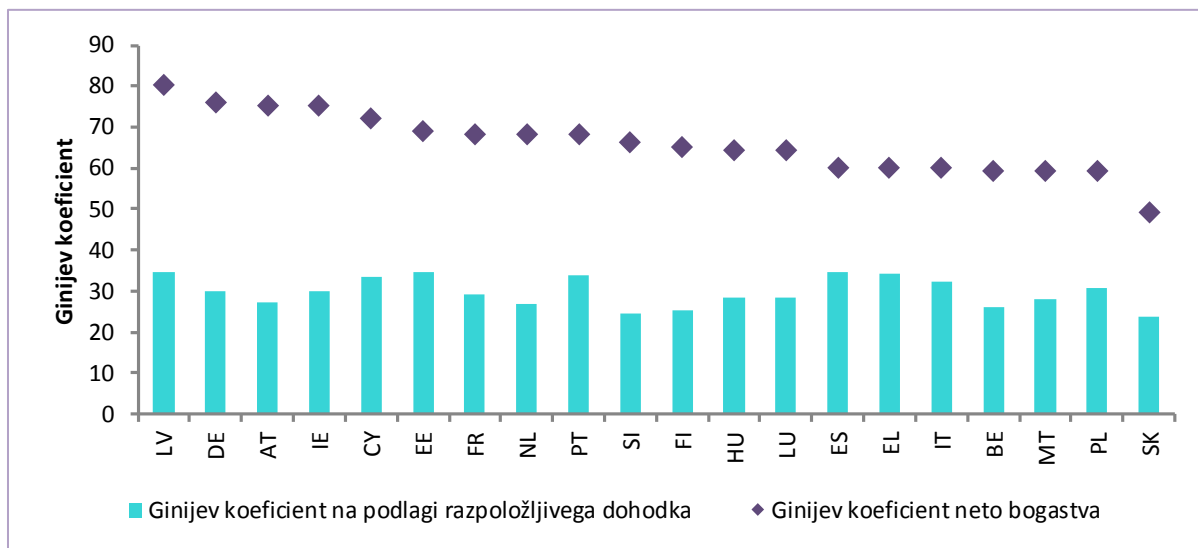
Vse večja akumulacija zasebnega bogastva v Evropi v zadnjih 40 letih ter naraščajoča neenakost sta spodbudili obsežne javne razprave o poštenosti obstoječih davčnih sistemov.

Neenakost bogastva presega dohodkovno neenakost (graf 7). To je

privedlo do spoznanja, da je treba neenakost obravnavati s skupnega vidika dohodkov in bogastva.

Dostopni podatki kažejo, da je neenakost bogastva zlasti pomembno vprašanje v Latviji, Nemčiji, Avstriji in na Irskem.

Graf 8: Stopnja dohodkovne neenakosti (2016) in neenakosti bogastva (2014)

Vir: izračuni Evropske komisije na podlage raziskave ECB o financah in porabi v gospodinjstvih, 2016, in Eurostat 2016.

Opomba: neto bogastvo je opredeljeno kot razlika med skupnimi sredstvi gospodinjstev in njihovimi skupnimi obveznostmi.

Večja neenakost je povezana z manjšo družbeno gibljivostjo, ker neenakost vpliva na možnosti⁷. Družbena gibljivost je lahko tako znotrajgeneracijska kot medgeneracijska.

Znotrajgeneracijska gibljivost se nanaša na možnosti napredovanja ali nazadovanja (na primer po dohodkovni lestvici) v življenju posameznika.

Medgeneracijska gibljivost se nanaša na stopnjo, v kateri so družbeno-ekonomske značilnosti ljudi enake tem

2.4 Izpolnjevanje davčnih obveznosti⁸

Davčne utaje navadno obsegajo nezakonito ravnanje, pri katerem se davčna obveznost skriva ali ignorira, tj. davkoplačevalec plača manj davka, kot ga je zakonsko obvezan plačati, tako da davčnim organom ne razkrije vseh prihodkov ali informacij.

Med primeri davčnih utaj je nezadostno poročanje prodaje v izogib plačevanju DDV. Drug primer je neprijavljeno delo, pri katerem se ne plačujejo dohodnina in

⁷ Corak, M., „Income Inequality, Equality of Opportunity, and Intergenerational Mobility“ (Dohodkovna neenakost, enake možnosti in medgeneracijska gibljivost). Dokument za razpravo IZA št. 7520, 2013.

⁸ Vprašanje agresivnega davčnega načrtovanja in izogibanja davkom je obravnavano v ločenem informativnem pregledu.

značilnostim njihovih staršev.

Medgeneracijska gibljivost je pomemben kazalnik tega, ali lahko posamezniki v družbi uspejo ne glede na svoje družbeno-ekonomsko ozadje. Tesno je povezana z **enakimi možnostmi**.

Davčna ureditev ima pomembno vlogo pri podpori družbeni gibljivosti, na primer:

- kot vir financiranja kakovostne izobrazbe,
- kot sredstvo za zmanjšanje prenosa privilegijev ali prikrajšanosti iz ene generacije v drugo,
- s prerazporeditvijo dohodka in zlasti bogastva s spodbujanjem vedenja, ki povečuje družbeno gibljivost.

prispevki za socialno varnost.

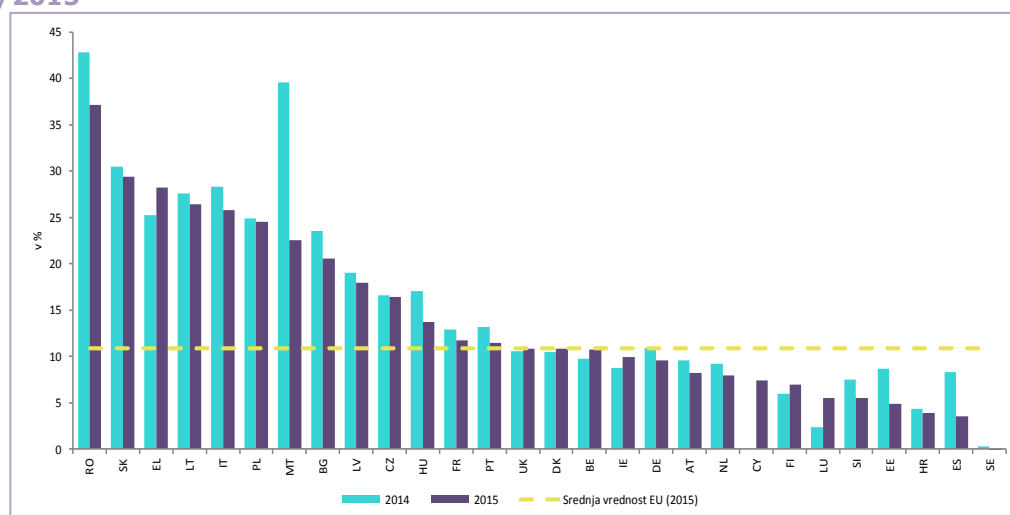
Obstaja veliko ocen o tem, koliko davkov bi moralo biti pobranih, pa niso. Vendar je vrzel pri pobiranju DDV edina davčna vrzel, za katero so na voljo primerjalne ocene na podlagi skupne metodologije za vse države EU.

Vrzel pri pobiranju DDV pomeni razliko med dejansko pobranim zneskom DDV in ocenjenim zneskom DDV, ki ga je v teoriji mogoče pobrati na podlagi predpisov o DDV.

Ta vrzel kaže na učinkovitost izpolnjevanja obveznosti v zvezi z DDV in izvršilnih ukrepov v vsaki državi članici.

Vrzel pri pobiranju DDV je največja v Romuniji, na Slovaškem, v Grčiji in Litvi.

Graf 9: Vrzel pri pobiranju DDV kot delež teoretične obveznosti v zvezi z DDV v obdobju 2014/2015

Vir: CASE idr., Študija in poročila o vrzeli pri pobiranju DDV v državah EU-28: končno poročilo iz leta 2017, TAXUD/2015/CC/131, 2017.

3. VZVODI POLITIKE ZA REŠEVANJE IZZIVOV V ZVEZI Z DAVČNO POLITIKO

Ključne značilnosti, ki jih je treba upoštevati pri ocenjevanju poštenosti in učinkovitosti davčnega sistema, so, koliko:

- spodbuja naložbe,
- podpira ustvarjanje delovnih mest in zaposlovanje,
- odpravlja neenakosti,
- dosega visoke stopnje izpolnjevanja davčnih obveznosti.

Čeprav so med ciljema učinkovitosti in pravičnosti včasih potrebni kompromisi, si nikakor ne nasprotujeta.

3.1 Spodbujanje naložb

Šibke naložbe pomenijo nižjo rast, hkrati pa znižujejo rast produktivnosti ter posledično pomenijo slabše dolgoročne obete glede delovnih mest in rasti.

Spodbujanje naložb je zato ena od glavnih prednostnih nalog politike Komisije.

Pomembno je zasnovati davčni sistem, ki ohranja nizko dejansko mejno davčno

stopnjo in tako ne odvrta donosnih naložb.

To ne pomeni, da je treba davčne stopnje znižati. Namesto tega se dejanska mejna obdavčitev zniža s hitrejšimi razporedi amortizacije in takojšnjim obravnavanjem kot odhodkov ali omogočanjem odbitnosti stroškov lastniškega financiranja, četudi se to izravna s spremembo davčnih stopenj.

Pravna varnost ter stabilni, predvidljivi in enostavni davčni predpisi so pomembni za podjetja in vlagatelje, ki sprejemajo odločitve.

Izkrivljanje davčnega sistema bi lahko vplivalo na dostop do financ in odvrtao od naložb v lastniški kapital.

Davčna ureditev je eno od glavnih orodij, ki so vladam na voljo za spodbujanje podjetništva in inovacij. Davčne politike lahko pomagajo zmanjšati podjetniško tveganje in znižati stroške izvajanja podjetniških dejavnosti. Davčna ureditev pomaga odpraviti nedelovanje trga; med primeri so nezadostne naložbe v raziskave in razvoj, tvegani kapital in zunanji okoljski vplivi, kot je onesnaževanje.

Z dobro zasnovanim davčnim sistemom bi bilo tako mogoče s spodbudami za pametne in zelene naložbe zvišati življenjski standard.

Učinkovitost davčne uprave vpliva na raven javnega zaupanja v sistem. Davkoplavevalci imajo običajno večje zaupanje v organizacije, ki veljajo za učinkovite in uspešne.

Poleg stroškov pobiranja davkov je treba upoštevati tudi stroške, povezane s plačevanjem davkov. Ti se pogosto imenujejo **stroški zaradi izpolnjevanja davčnih obveznosti**. Ti lahko odvrtaajo od ustanavljanja novih podjetij, spodbujajo sivo ekonomijo, povečujejo neizpolnjevanje obveznosti ter škodujejo konkurenčnosti podjetij in držav.

3.2 Podpora ustvarjanju delovnih mest in zaposlovanju

Zmanjšanje davčne obremenitve dela je lahko orodje za spodbujanje višjih

ravni zaposlenosti, zlasti kjer visoki stroški dela odvrtaajo od zaposlovanja (tj. vprašanja povpraševanja po delovni sili) ali če so spodbude za zaposlitev nizke, kadar se delo ne izplača (tj. vprašanja ponudbe delovne sile).

Ciljna zmanjšanja davčne obremenitve dela za ranljive ali bolj odzivne skupine, kot so zaposleni z nizkimi dohodki ali prejemniki drugega dohodka v gospodinjstvu, lahko pomagajo povišati stopnje zaposlenosti, obenem pa zmanjšujejo revščino in družbeno izključenost.

Ker ima le malo držav dovolj fiskalnega manevrskega prostora za morebitna zmanjšanja davčne obremenitve dela brez nadomestila, je treba proučiti, kako financirati takšna zmanjšanja.

Ena od možnosti je prenos obdavčitve na druge davčne osnove. Morebitni manevrski prostor za prenos obdavčitve je odvisen od obstoječe davčne strukture. Nekaterne vrste davčnih osnov, na primer davki na potrošnjo, periodični stanovanjski davki in okoljski davki, veljajo za manj škodljive za rast.

Vendar se v novejši ekonomski literaturi opozarja na heterogene odzive, nelinearne učinke in razlike v razsežnosti med kratkoročnimi in dolgoročnimi učinki. Podrobna zasnova davka je najmanj toliko pomembna kot struktura davčnega sistema.

Kljub temu lahko visoke stopnje obdavčitve dela poleg razmeroma majhnega davčnega bremena v obliki davkov na potrošnjo, periodičnih davkov na nepremičnine ali okoljskih davkov nakazujejo, da je še na voljo manevrski prostor za davčno razbremenitev dela. Po drugi strani je treba upoštevati tudi porazdelitveni učinek povečanja obdavčitve na teh področjih.

3.3 Odpravljanje neenakosti in spodbujanje družbene giblivosti

Davčna ureditev ima pomembno vlogo pri oblikovanju pravične družbe, med drugim tako, da:

- zagotavlja pravo strukturo prihodkov za financiranje javnofinančnih odhodkov,
- blaži neenakosti in/ali
- podpira družbeno giblivos in medgeneracijsko pravičnost.

Namen ukrepov, kot so **enak dostop do kakovostne izobrazbe ali zdravstvenega varstva, je izboljšati enake možnosti**. Ta javna poraba se financira z davčno ureditvijo, ki se zanaša na pravo strukturo davčnih virov in dejansko izpolnjevanje obveznosti vseh davkoplačevalcev.

Sistemi davkov in socialnih prejemkov so lahko tudi močno sredstvo za boj proti dohodkovni neenakosti s prerazporejanjem. Pomembno je upoštevati socialne učinke davčnih sistemov, da se vzpostavi pravo ravnotežje med učinkovitostjo in pravičnostjo zasnove davkov glede na preference posameznih držav.

Z davčno ureditvijo je mogoče tudi spodbuditi nekatere vrste vedenja.

Ključno vlogo ima struktura sistema. Poleg obdavčitve dohodkov in denarnih prejemkov ima pomembno vlogo pri zmanjševanju dohodkovne neenakosti in neenakosti v bogastvu ter spodbujanju socialne kohezije tudi celotna struktura davčnega sistema⁹.

Pomembno je zagotoviti, da je splošna davčna obremenitev državljanov, ki se razlikuje glede na njihove vire dohodka, progresivna, davčni sistem pa skladen in učinkovit. V idealnem primeru bi tak sistem lahko pomagal odpraviti neenakosti pri tržnih dohodkih. Mora pa najmanj preprečevati njihovo povečevanje.

3.4 Izpolnjevanje davčnih obveznosti

Boljše izpolnjevanje davčnih obveznosti in s tem zagotavljanje davčnih prihodkov za javne politike za financiranje

izobraževanja, zdravstvenega varstva, infrastrukture, obrambe ipd. sta bistvena za oblikovanje pravične družbe.

Za boj proti davčnim goljufijam in utajam je pomembno uporabiti strategijo, ki deluje prek več kanalov¹⁰. Pomembna sta strožje uveljavljanje in nadzor, pa tudi vzpostavljanje zaupanja in razvijanje kulture izpolnjevanja obveznosti.

Davčni organi morajo revidirati obstoječe politike in pravne okvire ali pa razviti nove strategije za zagotovitev, da davkoplačevalci izpolnjujejo svoje obveznosti, po možnosti prostovoljno.

Čezmejna narava davčnih zlorab in povezovanje nacionalnih gospodarstev po vsej EU zahtevata usklajen pristop, in to ne samo prek evropskih pobud, temveč tudi z usklajevanjem nacionalnih politik.

4. PREGLED TRENUTNEGA STANJA

4.1 Spodbujanje naložb

Pri nedavnih davčnih reformah, zlasti v državah, ki jih je prizadela kriza, je bilo spodbujanje naložb pomembna prednostna naloga. Trud je bil vložen tudi v poenostavitev poslovnega okolja, kar zadeva davčno ureditev. Vendar lahko nacionalne vlade s svojimi davčnimi politikami storijo več za spodbujanje naložb.

Večina sistemov obdavčitve dohodkov pravnih oseb zagotavlja podjetjem spodbude za večje zadolževanje, tako da omogoča odbitek plačila obresti, za lastniški kapital pa ne zagotavlja enake obravnave.

Ker dolžniške naložbe uživajo ugodnejšo davčno obravnavo, bo minimalni donos pred obdavčitvijo, ki je potreben za smiselnost naložbe (stroški kapitala), za naložbo, financirano z zadolževanjem, manjši. Velikost te davčne spodbude za zadolževanje se po EU razlikuje.

⁹ Vključno z DDV, davki na nepremičnine, davkom na kapitalski dobiček, davkom na dediščino in progresivno naravo dohodnine.

¹⁰ Vprašanje agresivnega davčnega načrtovanja in izogibanja davkom je obravnavano v ločenem informativnem pregledu.

Davčna spodbuda za zadolževanje povzroča višje stopnje zadolženosti, zaradi katerih so podjetja bolj ranljiva, gospodarstva pa bolj dovzetna za krizo. Posledično ta spodbuda povečuje tveganja za finančno stabilnost in pogosto povzroča nesorazmerne stopnje stečajev. Posebno problematična je za mlada in inovativna podjetja, ki pogosto nimajo dostopa do zunanjega financiranja. Čeprav so taka podjetja pomembna za ustvarjanje prihodnje rasti, so v slabšem položaju.

Nekatere multinacionalke poleg tega izkoriščajo asimetrično davčno obravnavo dolga in lastniškega kapitala, da strateško organizirajo svojo zadolženost in tako zmanjšajo svojo skupno davčno obremenitev.

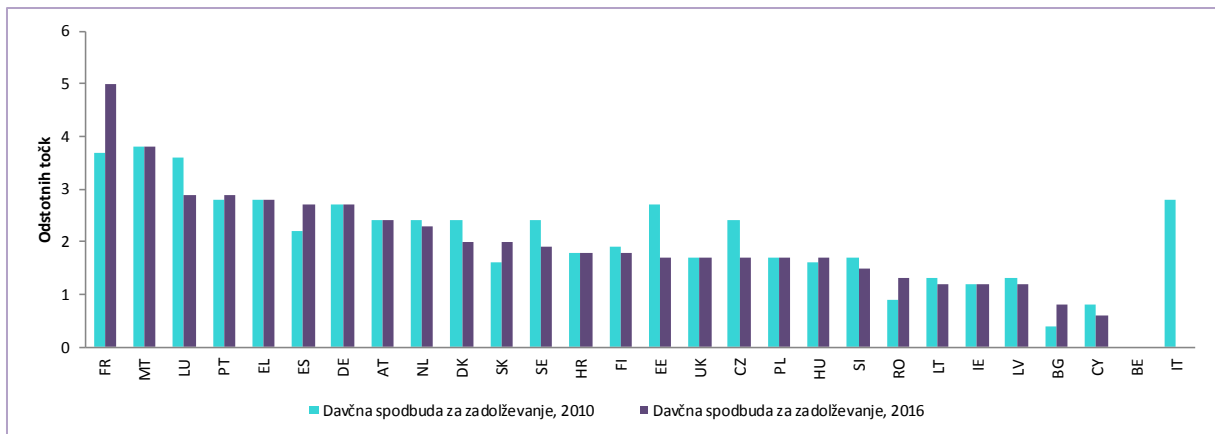
Države z največjo razliko med stroški kapitala za financiranje lastniškega kapitala in dolga (ukrep davčne spodbude

za zadolževanje) so Francija, Malta, Luksemburg, Portugalska in Grčija.

V predlogu Komisije za **skupno konsolidirano osnovo za davek od dohodkov pravnih oseb (CCCTB) se obravnava izkrivljanje z davčno spodbudo za zadolževanje, tako da se ponuja ugodnost za rast in naložbe.** Ta bi omogočila davčni odbitek za podjetja, ki se odločijo, da za financiranje raje povečajo lastniški kapital, namesto da bi se zadolžila. Odbitek bi bil izračunan tako, da bi se sprememba lastniškega kapitala pomnožila s fiksno stopnjo, sestavljeno iz obrestne mere brez tveganja in premije za tveganje.

Ugodnost za rast in naložbe bi bila podprta z močnimi določbami proti izogibanju. Tako bi lastniški kapital prejel podobno stopnjo davčnih ugodnosti kot dolg, s čimer bi nastalo bolj nevtrarno in naložbam prijazno davčno okolje.

Graf 10: Vrzeli med davčnimi spodbudami za zadolževanje in financiranje lastniškega kapitala pri financiranju podjetij v državah EU, 2016

Vir: ZEW, Dejanske ravni obdavčitve z uporabo metodologije Devereux/Griffith: vmesno poročilo za leto 2016, 2016. Projekt za Evropsko komisijo.

Opombe: (1) Graf prikazuje davčno spodbudo za zadolževanje pri obdavčitvi podjetij, izmerjeno kot razlika v stroških kapitala za nove kapitalske in dolžniške naložbe. Stroški kapitala pomenijo zahtevan minimalni donos družbene naložbe pred obdavčitvijo („mejna naložba“), da se doseže enak donos po obdavčitvi v smislu varne naložbe v kapitalski trg. Standardna predpostavka ZEW za realen donos na varno naložbo je 5 %. (2) Da bi se upoštevala olajšava za lastniški kapital podjetij na Cipru ter v Belgiji in Italiji, se v modelu predpostavlja, da so stopnje teh olajšav enake tržni obrestni meri. Pri Cipru ostaja manjša spodbuda, saj ugodnost ne velja za naložbe v finančna sredstva.

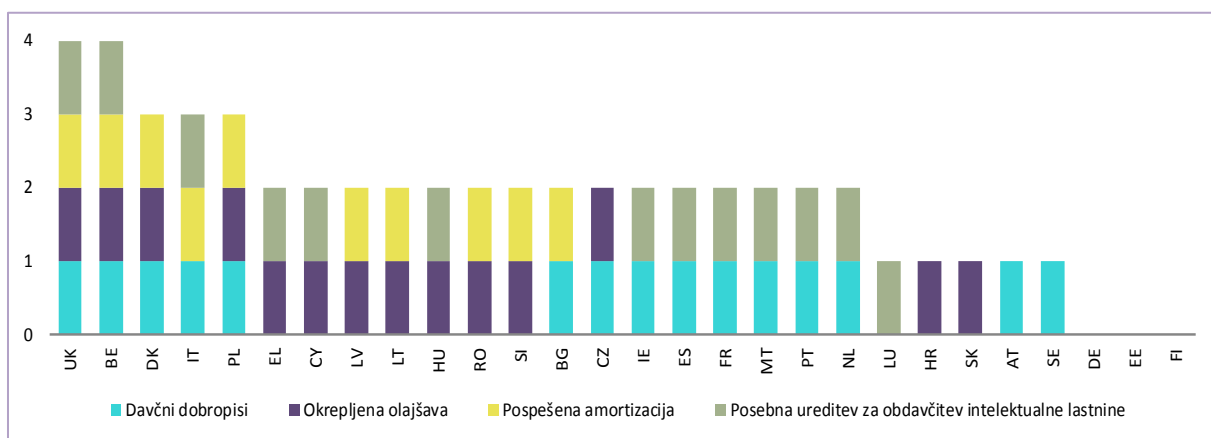
Dobro zasnovane davčne spodbude za raziskave in razvoj spodbujajo naložbe v raziskave in razvoj ter inovacije. Davčne olajšave ali dobropisi, ki temeljijo na realnih stroških raziskav in razvoja, veljajo kot dobra praksa v primerjavi s shemami na podlagi rezultatov, kot so posebne ureditve za obdavčitev intelektualne lastnine.

Posebne ureditve za obdavčitev intelektualne lastnine omogočajo davčne olajšave za rezultate dejavnosti raziskav in

razvoja. Raziskave kažejo, da ne spodbujajo raziskav in razvoja, temveč jih je mogoče uporabiti kot instrument za preusmerjanje dobička, kar povzroča velike izgube prihodka.

Trenutno 25 držav članic EU uporablja fiskalne spodbude za pospešitev naložb v raziskave in razvoj. Spodnji graf prikazuje, katere vrste davčnih spodbud se uporabljajo v posamezni državi.

Graf 11: Število davčnih spodbud za raziskave in razvoj v državah EU, 2016

Vir: CPB (2014) in posodobitve, ki so jih opravile službe Komisije, kjer je bilo to mogoče.

Opombe: (1) DE, EE in FI ne ponujajo davčnih spodbud za raziskave in razvoj. (2) Spodbuda lahko velja za davke od dohodkov pravnih oseb in dohodnino, prispevke za socialno varnost in davke na izplačane plače. (3) Na grafu so prikazane samo davčne spodbude. Neposredna podpora ni vključena.

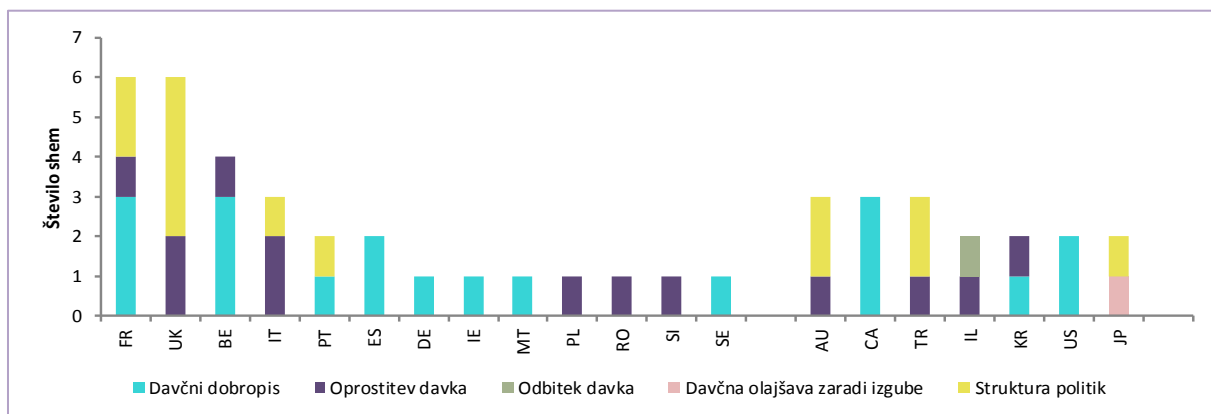
Davčne spodbude za tvegani kapital in poslovne angele so v EU in drugod postale vse pomembnejši del strukture politik za naložbe in inovacije. Kot prikazuje graf 11, je take davčne spodbude uvedlo 13 držav.

Medtem ko se z naložbami tvegane kapitala in poslovnih angelov ustvarjajo delovna mesta in povečuje produktivnost, pa številni dejavniki ovirajo njihov razvoj. Te naložbe so na primer zelo tvegane, informacije pa pogosto nepopolne. Davčna ureditev ima lahko pomembno vlogo pri premagovanju teh ovir za naložbe.

V nedavni študiji¹¹ v okviru unije kapitalskih trgov so bile opredeljene zaželenosti značilnosti zasnove davčnih spodbud za tvegani kapital in poslovne angele. S shemami davčnih spodbud bi se lahko na primer prispevalo k zmanjšanju tveganj za naložbe v mala in srednja ter zagonska podjetja, tako da se ponudijo ugodni predhodni davčni dobropisi ali davčne olajšave zaradi izgube. Davčna olajšava za kapitalski dobiček je značilnost, povezana z uspešnostjo, in bi spodbudila kakovostne naložbe.

¹¹ PWC & IHS (2017), „Effectiveness of tax incentives for venture capital and business angels“ (Učinkovitost davčnih spodbud za tvegani kapital in poslovne angele).

Graf 12: Število davčnih spodbud za tvegani kapital in poslovne angele, ki jih ponujajo države EU in neevropske države

Vir: PWC & IHS (2017), „Effectiveness of tax incentives for venture capital and business angels“ (Učinkovitost davčnih spodbud za tvegani kapital in poslovne angele), končno poročilo. Študija, ki jo je naročila Evropska komisija.

Opomba: struktura politik pomeni kombinacijo različnih vrst pobud. Na grafu je ponazorjeno stanje v posameznih državah 31. oktobra 2016. Od tedaj je bilo na Cipru in Madžarskem uvedenih več novih davčnih shem.

Še vedno so med državami EU velike razlike v stroških izpolnjevanja davčnih obveznosti. Kompleksnost davčnih sistemov, visoki stroški izpolnjevanja davčnih obveznosti in pomanjkanje pravne varnosti na davčnem področju lahko porabljajo proizvodne vire ter ovirajo podjetja in naložbe. Visoki stroški izpolnjevanja davčnih obveznosti še zlasti vplivajo na mala in srednja podjetja.

Stroški izpolnjevanja obveznosti večinoma nastanejo zaradi porabljenega časa in niso neposredni stroški, na primer zaradi knjigovodstva.

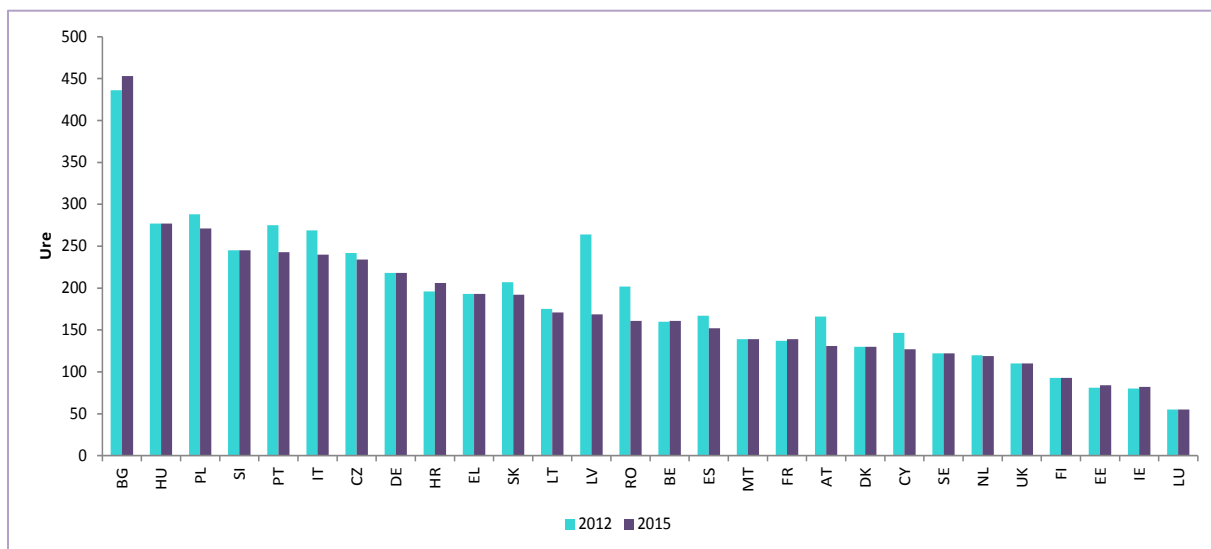
Na grafu 12 je prikazano letno število ur, ki jih srednje podjetje porabi za izpolnitev davčnih obveznosti. V porabljenem času so zajete ure, porabljene za ukvarjanje z davkom od dohodka pravne osebe, davkom na dodano vrednost in davki za zaposlene, vključno z davki na plače in prispevki za socialno varnost. Čas, ki ga taka podjetja potrebujejo za izpolnitev davčnih obveznosti, je lahko dobro merilo tega, kako visoki so stroški izpolnjevanja davčnih obveznosti v posamezni državi.

Za izboljšanje poslovnega okolja bi bilo mogoče davčne sisteme reformirati na treh področjih:

1. poenostavitev in zmanjšanje davčnih obveznosti, zlasti za nove podjetnike in manjša podjetja;
2. širitev obsega elektronskih storitev in zagotavljanja njihove dostopnosti na enem mestu;
3. ozaveščanje, obveščanje in usposabljanje poslovnih davkopllačevalcev prek kanalov, kot so družbeni mediji, da se jim pomaga pri izpolnjevanju davčnih predpisov.

Izkoriščanje novih inovativnih poslovnih modelov je pomembno, da bodo davčni sistemi bodo kos izzivom prihodnosti. Države EU se za olajšanje izpolnjevanja davčnih obveznosti vse bolj opirajo na digitalno povezovanje ter so spodbujene, naj nadaljujejo s poenostavljanjem in pojasnjevanjem uporabe davčnih predpisov za sodelovalno gospodarstvo. Hkrati je zaželeno, da olajšajo in izboljšajo pobiranje davkov tako, da izkoristijo možnosti sodelovalnih platform, ki so spodbujene k sodelovanju z nacionalnimi organi.

Graf 13: Število ur, ki jih srednje podjetje letno porabi za izpolnitev davčnih obveznosti, 2012 in 2015

Vir: Svetovna banka, poročilo Doing Business 2017: „Equal Opportunity for All“ (Poslovanje v letu 2017: enake možnosti za vse), Washington, DC: Svetovna banka, 2016.

4.2 Podpora ustvarjanju delovnih mest in zaposlovanju

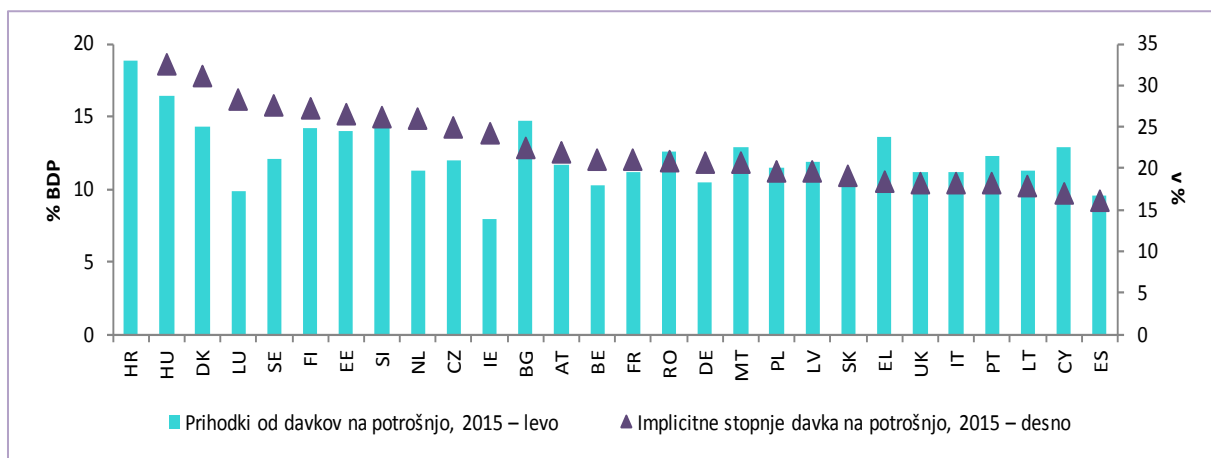
V zadnjih letih so številne države EU znižale skupno obdavčitev dela. Nekaj jih je znižalo davke za zaposlene z nizkimi dohodki in določene skupine, povečalo pa davčno obremenitev dela za skupine z višjimi dohodki.

Ni pa jasnega trenda glede načina, kako so bila ta znižanja davkov obravnavana na strani financiranja.

Pri opredelitvi alternativnih virov prihodka je pomembno upoštevati tudi morebitne regresivne porazdelitvene učinke povečanja obdavčitve na teh področjih.

Na spodnjem grafu so prikazani prihodki od **davkov na potrošnjo** kot delež BDP za vsako državo EU. Prikazana je tudi implicitna stopnja davka na potrošnjo v državah EU. Ta je opredeljena kot delež prihodkov od vseh davkov na potrošnjo v primerjavi z izdatki gospodinjstev za končno potrošnjo.

Graf 14: Davčni prihodki od davkov na potrošnjo in implicitne stopnje davka na potrošnjo, 2010–2015

Vir: Evropska komisija, „Taxation trends in the European Union: 2017 edition“ (Trendi davčne ureditve v Evropski uniji: izdaja za leto 2017), na podlagi podatkov Eurostata, 2017.
Opomba: podatki o implicitni stopnji davka na potrošnjo za HR niso na voljo.

Periodična obdavčitev nepremičnin je druga vrsta davčne ureditve, ki bi se lahko proučila kot sredstvo za izravnavo znižanj obdavčitve dela.

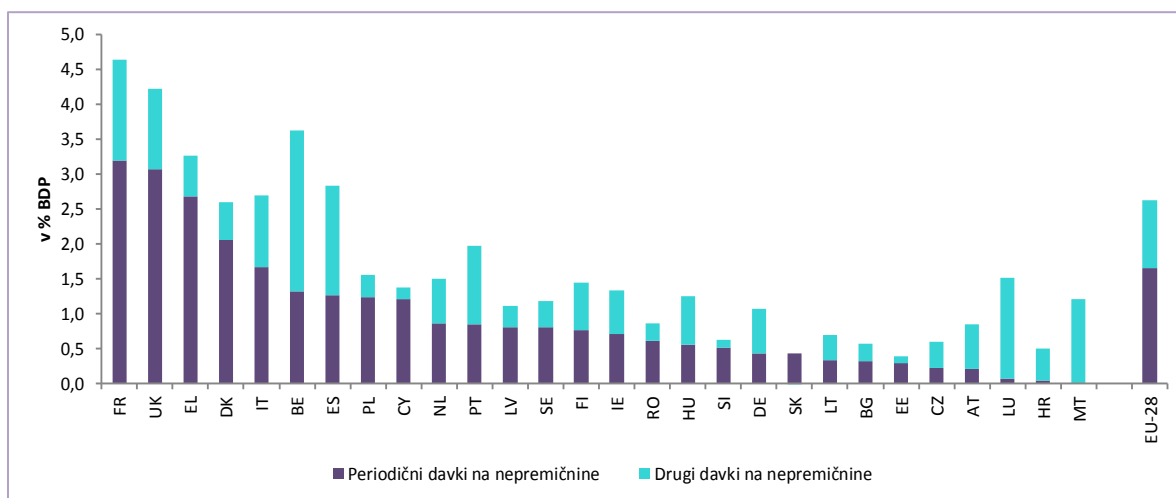
Na spodnjem grafu so prikazani prihodki od periodičnih davkov na nepremičnine kot odstotek BDP v državah EU.

Periodični davki na nepremičnine so v večini držav EU še vedno nizki, zato je morda na voljo manevrski prostor za njihovo zvišanje.

V državah, kjer so trenutni sistemi obdavčitve stanovanj močno odvisni od davkov na transakcije, bi bilo mogoče učinkovitost povečati z notranjim premikom od davkov na transakcije na periodične davke¹².

Poglobljena analiza je na voljo v tematskem informativnem pregledu stanovanjskega trga.

Graf 15: Davčni prihodki od davkov na nepremičnine kot delež BDP, 2015

Vir: Evropska komisija, „Taxation trends in the European Union: 2017 edition“ (Trendi davčne ureditve v Evropski uniji: izdaja za leto 2017), na podlagi podatkov Eurostata, 2017.

Opomba: podatki ne vključujejo dohodnine na pripisano najemnino.

Tretja vrsta davčne ureditve, ki bi se lahko proučila kot sredstvo nadomestitve znižanj davčne obremenitve dela, so **okoljski davki**. Ti lahko obenem prispevajo k pravičnosti z oblikovanjem cen za negativne zunanje učinke onesnaževanja ali drugih škodljivih dejavnosti in s spodbujanjem sprememb vedenja.

Na spodnjem grafu so prikazani prihodki od okoljskih davkov (davkov od energije, prometa, onesnaževanja in virov) kot odstotek BDP.

Prihodki od okoljskih davkov so se kot delež BDP od leta 2010 nekoliko povečali, čeprav se je njihov delež v

Prihodki od okoljskih davkov znašajo v povprečju približno 2,4 % BDP in približno 4,1 % v državi (Hrvaška), katere prihodki so glede na BDP največji.

Na spremembe prihodkov od okoljskih davkov vplivajo ne le spremembe davčnih stopenj, temveč tudi spremembe davčne osnove. Omeniti je treba, da sta se v istem obdobju zmanjšali tako bruto nacionalna poraba energije kot poraba končne energije.

¹² Davki na transakcije pogosto odvrtaajo od transakcij, s katerimi bi se premoženje učinkoviteje porazdelilo, zaradi česar se trg krči. Ti davki lahko zaradi visokih stroškov transakcij, ki nastanejo ob spremembi lastnine, tudi negativno vplivajo na mobilnost delovne sile.

skupni davčni ureditvi rahlo zmanjšal.

Graf 16: Prihodki od okoljskega davka, 2015

Vir: Evropska komisija, „Taxation trends in the European Union: 2017 edition“ (Trendi davčne ureditve v Evropski uniji: izdaja za leto 2017), na podlagi podatkov Eurostata, 2017.

Opomba: okoljski davki spadajo v štiri glavne kategorije: energija, promet, onesnaževanje in viri. Med davke na energijo spadajo davki na energetske proizvode, ki se uporabljajo za namene prometa in stacionarnih energetskih porabnikov. Med prometne davke spadajo davki v zvezi z lastništvom in uporabo motornih vozil. Zajemajo tudi davke na druga prometna sredstva, kot so zrakoplovi, in povezane prometne storitve. Davki na onesnaževanje zajemajo davke na izmerjene ali ocenjene emisije v zrak (razen davkov na emisije ogljikovega dioksida) in vodo, ravnanje z odpadki in hrup. Davki na vire zajemajo vse davke v zvezi z izkoriščanjem ali uporabo naravnega vira.

4.3 Odpravljanje neenakosti in spodbujanje družbene giblivosti

Davčna ureditev ima pomembno vlogo pri blažitvi neenakosti in podpiranju družbene giblivosti, najsibo z vnaprejšnjim razporejanjem, prerazporejanjem ali popravilanjem ali spodbujanjem načinov vedenja.

Socialni modeli v Evropi so različni, razlikuje pa se tudi količina javnih sredstev, potrebnih za njihovo financiranje.

Zagotavljanje zadostnih sredstev za financiranje javnofinančnih odhodkov bi moralo temeljiti na:

1. pravi strukturi davkov ob upoštevanju naložb in pomislekov glede zaposlovanja ter

2. zagotavljanju, da vsak član družbe pravično plača svoj delež.

Zasnove davčnih sistemov med državami EU se razlikujejo glede na davčne stopnje in dejavnosti, izbrane za obdavčitev.

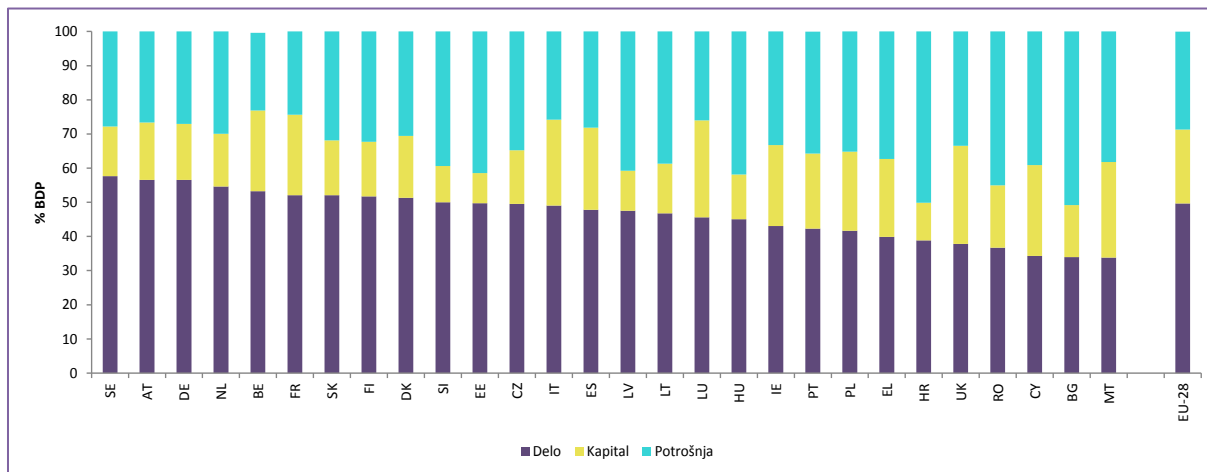
Na grafu 17 je prikazana struktura davčne ureditve po ekonomski vlogi v državah EU, s čimer so ponazorjene razlike med državami.

Obdavčenje kapitala je lahko ob ustreznem upoštevanju vidikov učinkovitosti primerno sredstvo za pravičnejše možnosti in enakovrednejšo razporeditev bogastva.

Vendar se pri uveljavljanju izpolnjevanja obveznosti v zvezi z obdavčenjem kapitala pojavljajo praktične težave.

Graf 17: Struktura davčne ureditve po ekonomski vlogi davčne osnove, 2015

Vir: Evropska komisija, „Taxation trends in the European Union: 2017 edition“ (Trendi davčne ureditve v Evropski uniji: izdaja za leto 2017), na podlagi podatkov Eurostata, 2017.
Opomba: za namene tega grafa obdavčitev „kapitala“ zajema vse druge kategorije, ki niso razvrščene kot delo ali potrošnja.

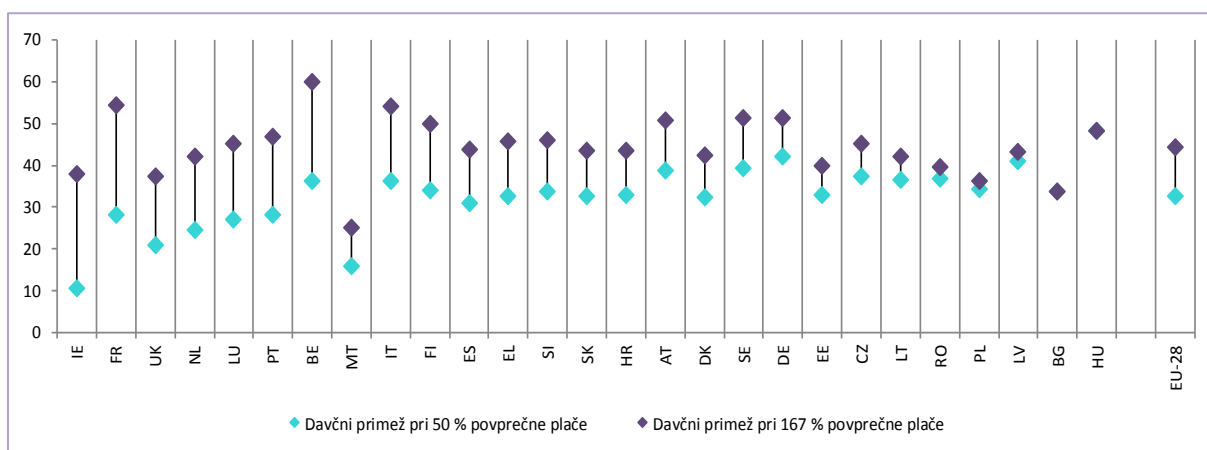
Progressivna stopnja dohodnine je pomemben prerazporeditveni ukrep davčnega sistema ter sistema socialnih prejemkov in nadomestil. Na spodnjem grafu je s primerjavo davčnega primeža za osebe z visokimi dohodki in tiste z nizkimi dohodki prikazana stopnja progresivnosti obdavčitve dohodkov od dela.

Stopnja progresivnosti je teoretična in temelji na standardnih stopnjah. Ne odraža pa davčnih goljufij, izogibanja davkom ali davčnih utaj.

Progressivnost sistemov obdavčitve dohodkov, zlasti davčne obremenitve oseb z nizkimi dohodki, je pomembna tudi za ustvarjanje delovnih mest, ki omogoča izhod iz revščine in socialne izključenosti.

Irska, Francija, Združeno kraljestvo in Nizozemska imajo najbolj progresivne sisteme obdavčitve dohodkov od dela. Najmanj progresivne sisteme obdavčitve dohodkov od dela imajo Madžarska, Bolgarija in Latvija.

Graf 18: Stopnja progresivnosti obdavčitve dohodka od dela v državah EU, 2016

Vir: podatkovna zbirka Evropske komisije o kazalnikih davkov in socialnih prejemkov na podlagi podatkov OECD.
Opomba: (1) Podatki o davčnem primežu so za enega prejemnika dohodkov brez otrok. (2) Za Ciper novejši podatki niso na voljo. (3) Države so razvrščene v padajočem vrstnem redu glede na razmerje med davčnim primežem pri 167 % povprečne plače v primerjavi z davčnim primežem pri 50 % povprečne plače. (4) Podatki za leto 2016 še niso na voljo za MT, HR, LT, RO in BG.

Na spodnjem grafu je prikazana **korektivna moč davčnega sistema ter sistema socialnih prejemkov in nadomestil** na podlagi primerjave Ginijevega koeficienta tržnega dohodka in Ginijevega koeficienta razpoložljivega dohodka (v absolutnem in relativnem smislu).

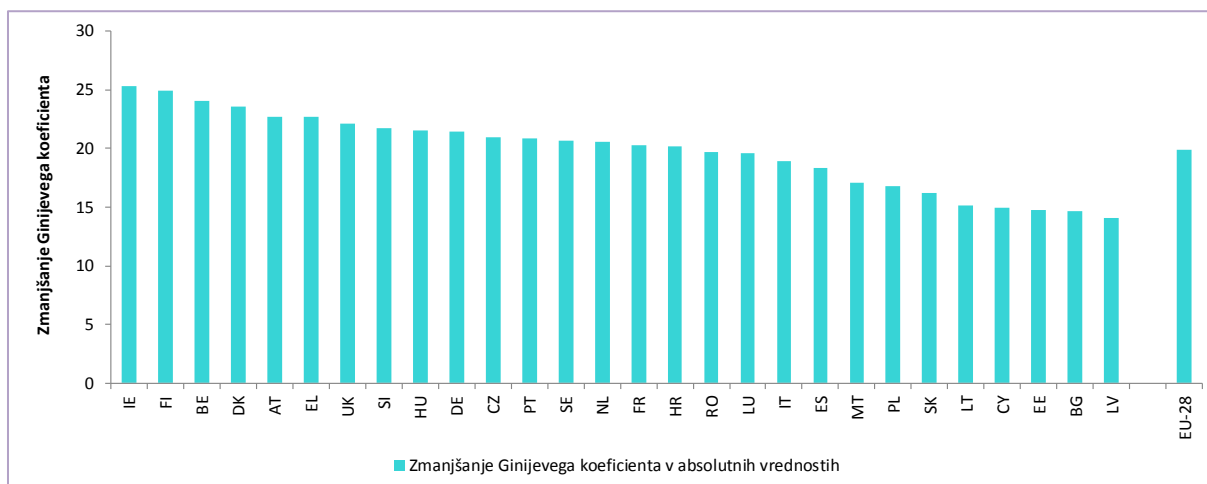
Z njim je ponazorjeno, da se sicer z davčnimi sistemi ter sistemi socialnih prejemkov in nadomestil poskušajo v vseh državah EU odpraviti dohodkovne

neenakosti, a se razsežnost njihovega učinka razlikuje.

V nekaterih državah EU dohodkovna neenakost ostaja velika, vključno z nekaterimi državami, v katerih je prerazporeditveni učinek davkov in socialnih prejemkov razmeroma majhen.

Najmočnejše prerazporeditvene učinke, izražene v relativnem zmanjšanju Ginijevega koeficienta, izkazujejo Finska, Belgija in Danska.

Graf 19: Korektivna moč davčnega sistema ter sistema socialnih prejemkov in nadomestil v državah EU

Vir: Eurostat, 2016.

Opomba: (1) Razlike med Ginijevimi koeficienti za stopnjo neenakosti pri tržnih dohodkih (tj. pred davkom in socialnimi prejemki) in neenakosti pri razpoložljivem dohodku (tj. po davkih in socialnih prejemkih). Podatki o dohodkih so prilagojeni na velikost gospodinjstev (izenačenje). (2) Za IE, IT in LU podatki za leto 2016 niso bili na voljo, zato so bili uporabljeni podatki za leto 2015.

4.4 Izpolnjevanje davčnih obveznosti¹³

Izvrševanje je bilo in je še vedno ključno orodje za pravičnejše davčne sisteme. Gre za to, da javni organ s svojimi pooblastili kar najučinkoviteje prisili davkoplačevalce, da storijo, kar je prav. To zajema tudi čezmejno sodelovanje, učinkovite revizije, dostop do informacij in obveščevalnih podatkov ter postopke hitre izterjave.

Poleg tega **je bistveno z različnimi sredstvi spodbujati zaupanje,**

preglednost in kulturo izpolnjevanja davčnih obveznosti:

- učinkovito obveščati davkoplačevalce o vrednosti, ki se ustvarja z davčnimi prihodki; spremljati in prikazovati rezultate uspešnosti davčnih organov;
- spodbujati davkoplačevalce k bolj etičnemu vedenju pri plačevanju davkov ter s kampanjami obveščanja in izobraževanja razlagati, zakaj je pomembno, da vsak pravično plača svoj delež. Te kampanje bi morale biti zlasti usmerjene na mlade – prihodnje davkoplačevalce;
- sodelovati s podjetji za boljše izpolnjevanje davčnih obveznosti, hkrati pa na podlagi spoznanj vedenjske ekonomije spodbujati

¹³ Vprašanje agresivnega davčnega načrtovanja in izogibanja davkom je obravnavano v ločenem informativnem pregledu.

davkoplačevalce, naj ob pravem času storijo, kar je prav.

V obdobju 2016–17 so države EU nadaljevale s sprejemanjem ukrepov za izboljšanje svojih sistemov, s čimer se je nadaljeval trend zadnjih let.

Kljub reformam in doseženemu napredku pa davčne utaje in goljufije še vedno predstavljajo velik izziv za Evropo. Zato boj proti davčnim utajam ostaja prednostna naloga za Komisijo, kar kažejo številne pobude na tem področju.

Ena od njih je posodobitev sistema DDV, ki bo prispevala k boju proti goljufijam. Komisija v letih 2017 in 2018 sprejema celovit sveženj o reformi DDV, da bi se tako borila proti vse večjemu tveganju davčnih goljufij, poenostavila obveznosti v zvezi z DDV za podjetja in državam članicam omogočila več prožnosti pri določanju, katere izdelke bi bilo treba obdavčiti po znižanih stopnjah.

5. UPORABNI VIRI

- Evropska komisija, „Tax Policies in the European Union: 2017 Survey“ (Davčne politike v Evropski uniji: raziskava za leto 2017), v pripravi.
- Evropska komisija, „Taxation trends in the European Union: 2017 Edition“ (Trendi davčne ureditve v Evropski uniji: izdaja za leto 2017), Luxembourg, 2017.

Datum: 28. september 2017